

HARRY v.d. HULST
Dept. Gen. Linguistics Leiden
P.O. Box 9515
071-272105

DEELSTUDIES IN DE LEXICALE MORFOLOGIE I: ADJECTIEVEN OP -IG

Harry van der Hulst
INL
Leiden

Ariane van Santen
Vakgroep Nederlands
Leiden

juni 1980
preliminaire versie
commentaar welkom

0. Inleiding

Naast een adjectief als groen vinden we een adjectief groenig, naast bont bontig enz. Door middel van suffigering met -ig kunnen in het Nederlands op basis van adjectieven nieuwe adjectieven gevormd worden. Daarnaast doet zich ook transpositie voor: via suffigering met -ig worden op basis van niet-adjectieven adjectieven gevormd. Zo vinden we op basis van substantieven o.a. moedig, rotsig, pinnig, heuvelig en op basis van verba treurig, bevallig, temig, morsig. Ook bestaan er adjectieven van het type losbladig, tweesoortsig, knotshoornig, ~~die zijn gevormd op basis van een woordcombinatie, die we niet kennen als bestaand compositum; het zijn de zgn. samenstellende afleidingen.~~ Tenslotte vinden we ook nog adjectieven als overig, enig, nietig, innig die beschouwd zouden kunnen worden als te zijn afgeleid van enkele tot andere woordklassen behorende woorden. In dit stuk wordt verslag gedaan van een oriënterend onderzoek naar genoemde adjectieven op -ig, met uitzondering van de laatstgenoemde groep:

- (1) a. adjectief + ig (par. 2.1.)
- b. verbum + ig (par. 2.2.)
- c. substantief + ig (par. 2.3.)
- d. woordcombinatie + ig (par. 2.4.)

~~We geven van deze vier typen adjectieven geen complete beschrijving, maar behandelen slechts een aantal aspecten van hun structuur. Daarnaast bespreken we telkens welk licht het gedrag van -ig werpt op een aantal theoretische noties die binnen de huidige (generatieve) morfologie een rol spelen.~~

Het is duidelijk dat we

Een leidende gedachte bij de beschrijving was dat we de verschillende groepen adjectieven op -ig niet los van elkaar kunnen zien en dat het bovendien noodzakelijk is deze te vergelijken met verwante categorieën, met name de adjectieven op -erig en -achtig. Net als -ig worden met deze suffixen adjectieven gevormd zowel op basis van adjectieven als niet-adjectieven. In (2) geven we een overzicht van de mogelijkheden:

(2)

	A	N	V	X+X ¹
-ig	groenig	puistig	temig	losbladig
-erig	groenerig	puisterig	temerig	[aanpapperig]
-achtig	groenachtig	puistachtig	teemachtig	---

Deeg

negeer -ig
noodzakelijk
achtig

Een onderzoek naar adjectieven op -ig moet tevens de adjectieven op -erig en -achtig omvatten ^{en} ook een onderzoek naar denominale adjectieven op ig ^{kan niet beperkt worden tot alleen denominale afleidingen} aandacht moet besteden aan adjectieven op ig die gevormd zijn op basis van woorden uit andere woordklassen. Het zal duidelijk zijn dat ^{te} een dergelijk onderzoek op enig punt ^{mateer} moet beginnen. We zijn begonnen met de adjectieven op -ig. Opmerkingen over -erig en -achtig ontleen we gedeeltelijk aan de literatuur; voorzover ze op eigen, ^{zeer voorlopig} nog te vluchtig onderzoek berusten, zijn ze speculatief. Onze beschrijving van adjectieven op -ig ^{draagt heeft} gezien de beperking tot deze groep, een ^{sonderend} voorlopig karakter.²

1. Theoretische opmerkingen vooraf

de organisatie van de woordvorming

1.1. Aspecten van de generatieve morfologie

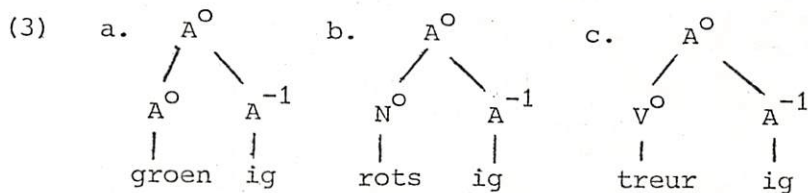
Component van de woord-

symmetrie

Suffigering d.m.v. -ig behoort formaal gezien tot dat gedeelte van de Nederlandse morfologie dat we kunnen aanduiden als woordgebaseerde concatenatieve morfologie. Morfologische operaties die tot dit gedeelte van de morfologie behoren bestaan in het toevoegen van een gebonden morfeem (een affix) aan een woord, of preciezer gezegd, aan een inflectionele stam (in de zin van Matthews 1974). Het gevolg van deze operatie is telkens een nieuwe inflectionele stam. Bij deze operatie blijft het basiswoord ongewijzigd of ondergaat slechts marginale (allomorfische) veranderingen. Een aldus gevormde inflectionele stam kan zelf opnieuw als basis fungeren voor

1. Samen
afleidingen

een tweede morfologische operatie. Het gevolg van herhaalde toepassing van woordvormingsregels is een lineaire opeenvolging van morfemen waaraan een hierarchische structuur kan worden toegekend. Morfologisch complexe woorden komen in dat opzicht overeen met woordgroepen en woordvormingsregels kunnen dus gezien worden als structuurbouwende operaties, analoog aan de Phase Structure regels die woordgroepen voortbrengen (cf. Jackendoff 1975:668 en Booij 1979). Aangezien affixen getypeerd kunnen worden als 'categorie-makers' (Vgl. Marchand 1969) beschouwen we affixen als de kernen of hoofden van complexe woorden, waaraan we dan ook syntactische features toekennen, die vanuit de kern 'geprojecteerd' worden op knoop die het complexe woord domineert. Ter onderscheiding van vrije en gebonden morfemen voorzien we de knooplabels van een cijfer resp. 0 en -1:³

Het zal duidelijk zijn dat de woordvormingsregels hier gepresenteerd worden in termen van een x-bar systeem onder het woordnivo. Woordvormingsregels verantwoorden dus het context-vrije hierarchische aspect van woordvorming. De contextgevoelige aspecten kunnen worden uitgedrukt in termen van 'insertie condities' die gelden voor affixen:

- (4) a. $\langle A^0 - \rangle$
 b. $\langle N^0 - \rangle$
 c. $\langle V^0 - \rangle$

Behalve van categoriale beperkingen kan 'insertie' van een affix ook afhankelijk van de aan- of afwezigheid van andere eigenschappen van het basiswoord. Siegel (1978:35) merkt op dat een beperking op affixatie betrekking kan hebben op "any imaginable property of the base as long as the attached affix". We vinden dus semantische, syntactische, fonologische en morfologische beperkingen. Een semantische beperking kan in het geding zijn bij on-prefigering, waar we zelden een basis aantreffen die een 'negatieve' betekenis heeft. Een syntactische beperking geldt voor (productieve) -baar

referent appears in the cycle adjacent to the cycle of the

suffigering. Een mogelijke basis moet als syntactisch frame [NP -] _{yp} hebben, i.e. het werkwoord moet transitief zijn. Een fonologische beperking geldt voor -te suffigering. Dit suffix kan niet worden aangehecht als de basis uitgaat op een consonant cluster die niet bestaat uit een sonorant plus een obstruent:

- (5) *wulpste   sterkte
       *slechtte   diepte

Deze en/of andere voorbeelden van beperkingen op affixatie worden besproken in Zwarts (1975) en Booij (1977). Beide auteurs bespreken ook gevallen van morfologische beperkingen. We moeten hier een onderscheid maken in drie soorten:

- (6) a. gevoeligheid voor morfologische features
       b. gevoeligheid voor een bepaald affix of klasse affixen
       c. gevoeligheid voor geleedheid als zodanig

Een voorbeeld van (6a) is de gevoeligheid van het suffix -iteit voor het [-natie] karakter van de basis (Booij 1977:131 e.v.):

- (7) absurd   absurditeit
       banaal   banaliteit
       modern   moderniteit
       groen   *groeniteit
       slap   *slappiteit
- uitz. stom   stomiteit
       flauw   flauwiteit

Bij gevoeligheid voor een specifiek morfeem of klasse morfemen denken we aan de observatie dat bepaalde affixcombinaties verboden zijn (voor een aantal observaties rond affixcombinaties zie Schultink (1979b)):

- (8) a. burger   burgerlijk   burgerlijkheid
       b. waar   waarheid   *waarheidlijk

Combinatie restricties op affixen

Een op dit moment gangbare verklaringsmodus van combinatie restricties gaat terug op Siegel (1974). Siegel observeerde dat men de Engelse affixen kan indelen in twee klassen op basis van voornamelijk fonologische criteria. De fonologische criteria hebben enerzijds betrekking op bepaalde segmentele verschijnselen die we wel aantreffen op de grens van basis en affix bij de ene klasse, maar niet bij de andere. Anderzijds hebben ze betrekking op accentuele verschijnselen. Voor de segmentele verschijnselen kan men denken aan het volgende voorbeeld:

(9)	/booz - achtig/	/booz - ig/	
	s	-	Auslautverscherping
	-----	-----	(ALV)
	boosachtig	bozig	

Op de grens van booz en -achtig vindt wel ALV plaats terwijl dit op de grens van booz en -ig niet gebeurt. Met de accentuele verschijnselen zit het zo dat de ene klasse affixen het accent van de basis ongemoeid laat (we noemen deze affixen accentneutraal), terwijl de andere klasse affixen het accent hetzij naar zich toe, hetzij 'op zich' trekt (accentbeïnvloedend):

(10)	/vijand - achtig/	/vijand - ig/	
	-	-	'accentregel'
	-----	-----	
	vijandachtig	vijādig	

Het blijkt zo te zijn dat de segmentele verschijnselen zich ^{alleen} altijd voordoen voor de accentneutrale affixen, terwijl anderzijds deze verschijnselen ~~uit~~ ^{voorkom} ~~nooit~~ ^{lijken} blijven voor accentbeïnvloedende suffixen. De relatie met de combinatie restricties is nu deze dat accentbeïnvloedende affixen nooit kunnen volgen op accentneutrale. Volgens Siegel zijn alle gevallen van restricties op dit algemene principe terug te voeren. Dat klopt voor ons voorbeeld in (7). Volgens het criterium van accent is -heid neutraal (cf. 11) en -lijk niet. De opeenvolging heid-ig is dus uitgesloten.

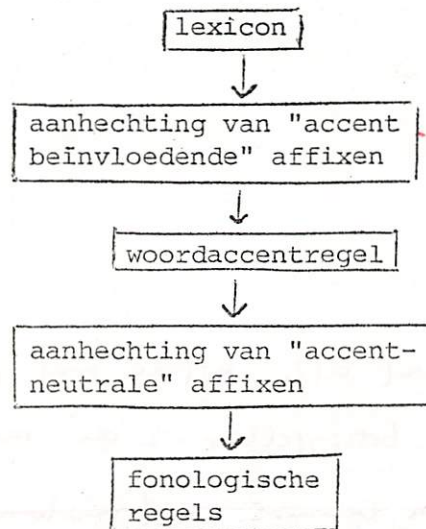
} H
lijk

→ er zijn 2 specifieke termen voor
over

- (11) a. wéndbaar   wéndbaarheid
           wáakzaam   wáakzaamheid
- b. vijand   vijándelijk

Siegel stelt dan een organisatie van de grammatica voor waaruit de verschillen tussen accentneutrale en accentbeïnvloedende affixen (gedeeltelijk) volgen als ook hun onderlinge combinatie (on)mogelijkheden. Ze gaat er hierbij vanuit dat het woordaccent van zowel ongelede als gelede woorden wordt toegekend door ^{het} dezelfde regel ^{schema} ~~die het accent plaatst op een 'zware' kluster zo ver mogelijk aan het eind van het woord:~~

(12)

Schema

Men ziet dat suffixen zoals -heid noodzakelijkerwijs accentneutraal zijn; het accent is immers al toegekend voordat ze worden aangehecht. We moeten ons echter meteen realiseren dat de ordening van de woordaccentregel vóór aanhechting van affixen van de klasse van -heid niet strikt noodzakelijk is. Immers we moeten ook nog verklaren waarom bepaalde fonologische regels wel op de grens van basis en -achtig, maar niet op de grens van basis en -ig werken. Men zou eerst kunnen denken om die regels, bijv. ALV dan ook vóór de aanhechting van -achtig te ordenen, maar dat kan niet. ALV moet ook werken na aanhechting van achtig, om de finale /g/ stemloos te maken! Nemen we aan dat ALV werkt in de omgeving '/ - # ' dan kunnen we het gewenste effect bereiken door tegelijk met -achtig ook een woordgrens te introduceren. De lexicale representatie van achtig is dus #achtig. Gegeven

ca

$v \rightarrow b \text{ (nr)} / [x \text{ ~~u~~ (+syt) (+k2u) } c_0]$

$[x - (2c_0)]$

~~$x \neq \#$~~ $(100r) / [x - c_0((\check{v}c_0) \partial c_0)]$

$x \neq \#$

nu de noodzaak van deze met accentneutrale affixen geassocieerde woordgrens is het mogelijk de woordaccentregel te laten werken na aanhechting van de neutrale affixen. ~~De standaardassumptie in de generatieve fonologie is immers dat ~~de~~ de betrokken woordaccentregel ~~het~~ accent plaatst op de eerste zware klusters, gerekend van de rechter woordgrens, het accent in (13a) en (13b) op dezelfde plaats legt:~~

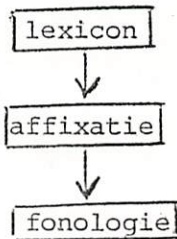
(13a) a. $[\# \text{booz} \#]_{A^0}$

b. $[\# [\# \text{booz} \#] \text{achtig} \#]_{A^0}$

$(-c_0((c_0) \{v\}) [u\#v])$
 $x = \#$

We kunnen dus toe met een eenvoudiger model:

(14)

Als algemene restrictie op affixatie geldt dan dat de volgende configuratie is uitgesloten:

(15) a. ~~$\# \text{---} +]$~~

$\# - a -] + - b -]$

b. ~~$[+ \text{---} [\#$~~

$[- a - \# [- b +$

(vgl. Booij 1977:148).

De observationele adequaatheid van deze generalisatie kan los gezien worden van de vraag of het woordaccent van gelede en ongelede woorden tot stand komt zoals hierboven even werd aangenomen. Er is alle reden om aan te nemen dat het woordaccent van Nederlandse ongelede woorden alsook het accentgedrag van affixen lexicaal gegeven is. We kunnen dan eenvoudigweg drie soorten affixen onderscheiden (Schultink 1977a en 1977b):

(16) a. accentneutrale (zoals -heid en -achtig)

$\{ \#$

b. accentbeïnvloedende (zoals -ig en -lijk)

$\}$

c. accentdragende (-es, -in, -ij)

$\} +$

Accentbeïnvloedende affixen zijn geassocieerd met een allomorfiereg, die

het accent van de basis verplaatst, ~~helemaal~~ vergelijkbaar met de regel die een k verandert in een s in Engelse woorden die gesuffigeerd worden met o.a. -ity en -icm:

(17) $k \rightarrow s \quad / \quad \text{---} + S$

$S \in \{\text{ity, icm ---}\}$

(18) $\sigma \rightarrow \overset{\circ}{\sigma} \quad / \quad \text{---} X + S$

[klicent]

Cond.: S bevat geen [+~~st~~stressable] syllabe

geheten (v) (v) (v)

$S \in \{\text{ig, lijk, zaam, eloos, isch ..}\}$

~~77 77 77 77~~

Accentdragende suffixen hebben lexicaal accent en volgens conventie bepaald het hoofd van een complex woord de plaats van het accent.

De indeling in drie soorten affixen heeft zelfs geleid tot een verfijning van de restrictie op affixcombinatie welke Van Marle (1979:123) naar Schultink (1979b) vastlegt in de volgende suffix-matrix:

(19)	...	-----	-----	.....	-----
		accentdragende	acc.beïnvloed.		acc.neutr.
		aantal ≥ 0	aantal ≤ 1		aantal ≥ 0

#

Merk op dat het er in deze voorstelling van zaken in feite niet meer toe doet of de betrokken suffixen nu wel of niet zijn geassocieerd met verschillende concatenatie symbolen. Verschillen tussen '+' en '#' spelen nu alleen nog een rol in de fonologie. Nu kan (18) natuurlijk nauwelijks als een verklaring van combinatierestricties gelden; het gaat hier om een observationele statement, waarop ook diverse uitzonderingen bestaan, zoals door Schultink zelf vermeld wordt; een aantal accentdragende suffixen -es, -in en -ij komt voor na accentneutrale -er, -aar en -aard:

(20)	dienares	ruwaardes	danseres
	minnarij	---	sufferij
	molenarin	grijsaardin	bakkerin

We zullen in dit stuk o.a. nagaan of de restricties op -ig, waarvan in (21) nog enkele voorbeelden, ontleend aan Zwarts 1975: Schultink's matrix

steunen of niet:

(21)	stilte	*stiltig
	holte	*holtig
	waarheid	*waarhedig
	domheid	*domhedig
	rekenaar	*rekenarig
	stotteraar	*stotterarig

Onze conclusie zal zijn dat we voor de restricties op ig niet op de matrix hoeven terugvallen.

~~Tot slot van deze paragraaf geven we nog een voorbeeld van het derde in (6) genoemde type van morfologische restricties: gevoeligheid voor geleedheid als zodanig. Zwarts (1975) wijst erop dat het suffix te zich niet hecht aan een gelede basis:~~

geeft de voorwaarde van (6a) = lig

- (22) *modieuste, *muiststilte *wendbaarte
*grammaticaalte *doodkalmte *deugdzaamte
*aktiefte, *messcherpte

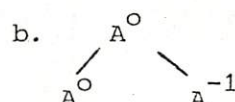
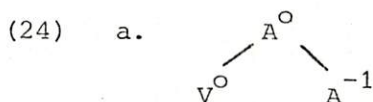
*meer
vrij
repletie
wer P
4*

1.2. Morfologische ambiguïteit

Wanneer (vormelijk) identieke suffixen gehecht kunnen worden aan homofone stammen die tot verschillende woordklassen behoren, is het niet altijd onmiddellijk duidelijk wat de aard van een met zo'n suffix gevormde afleiding is. Bij formaties op ig treffen we dit geval vaak aan.

Ig komt voor na adjectieven en verba en daarom zouden op formele gronden aan de woorden in (23) twee analyses kunnen worden toegekend (cf. 24):

- (23) zoetig
rottig
suffig

Op grond van de vorm is niet uit te maken of we te maken hebben met een afleiding van een verbum of van een adjectief.

Hetzelfde probleem doet zich voor in de volgende vormen, waar zowel een verbum als een nomen als basis kan worden aangenomen:

- (25) snoepig
- haastig
- koppig
- huiverig
- krabbelig

Er zijn ook gevallen waar nomen en adjectief elkaar beconcurreren:

- (26) zoutig
- stompig
- mullig

Toch willen we niet in al deze gevallen aannemen dat de formaties morfologisch ambigue zijn. Immers in een aantal gevallen kunnen we op grond van de betekenis van de afleiding besluiten met waar we wel te maken hebben. Het is daarvoor nodig dat we de afzonderlijke betekenissen van ig kennen:

Waar met we

- (27) deverbaal: 'geneigd tot V-en' (treurig)
- denominaal: 'als N' of 'met N' (guitig, ernstig)
- deadjectivaal: 'enigszins A' (groenig)

Welnu de in (23) genoemde formaties hebben de betekenis: 'min of meer zoet, tot, suf' (Van Dale) en niet 'geneigd tot zoeten, rotten, suffen'. Op grond van hun betekenis kennen we aan deze formaties dus alleen structuur (24b) toe. Men zou kunnen tegenwerpen dat structuur (24a) tóch ook mogelijk is. Maar er lijkt, om met Schultink (1962:90) te spreken "geen aanleiding te veronderstellen dat woorden als grijzig, muffig, rottig, sloffig, suffig en wankelig behalve op basis van adjectieven (en eventueel substantieven) ook op basis van verbale formaties gevormd zouden kunnen zijn". De reden hiervoor is dat het procédé om deverbale adjectieven op ig te maken improductief is. We beschouwen dan een deverbaal rottig niet als een mogelijk

woord. Als mogelijke woorden zouden we alleen die formaties willen beschouwen die volgens een productief procédé gevormd kunnen worden. Het bovenstaande argument tegen dubbele analyses vervalt wanneer beide procédés productief zijn. Aangenomen dat het procédé adjectief + ig én nomen + ig productief is kunnen aan de formaties in (25) altijd twee analyses worden toegekend:

Het is in dit geval bovendien moeilijk uit te maken welke van beide afleidingen de 'actuele' formatie vormt daar de betekenissen van denominaal en de adjectivaal ig tot totaalbetekenissen leiden die erg dicht bij elkaar in de buurt liggen. In elk geval zijn formaties als in (26) morfologisch ambigue, wat dan niet altijd hoeft te betekenen dat beide mogelijkheden actueel zijn.

Overigens is van ambiguïteit niet alleen sprake als er uitsluitend productieve procédés in het geding zijn. Van Dale geeft als betekenis van snoepig zowel 'snoepachtig', wat dan in dit geval weer verder wordt omschreven als 'geneigd tot snoepen', als 'bekoorlijk, aanvallig, snoezig', bijv. in een snoepig tuintje. De tweede betekenis vatten we op als denominaal terwijl de eerste duidelijk de verbaal is. Er is hier opnieuw sprake van morfologische ambiguïteit ditmaal ook gepaard gaand met distincte betekenissen. Snoepig is dus o.a. het gelexicaliseerde overblijfsel van een nu niet meer productief procédé.

1.3. Overgenererende morfologie

In de voorgaande paragraaf omschreven we 'mogelijke woorden' als die woorden die door een productief procédé gevormd zouden kunnen worden. Productieve morfologische regels projecteren dus een oneindige verzameling formaties, waarvan slechts een deelverzameling 'actueel' is. Het specificeren van de verzameling mogelijke woorden is natuurlijk een van de hoofdzaken van de morfologie. Daarnaast kan aan de hand van verschillende voorbeelden aanvaardbaar gemaakt worden dat morfologische regels als basis zo'n mogelijk, maar niet 'actueel' woord kunnen kiezen. Een gepast voorbeeld leveren de

vele formaties op igheid (WNT dl. VI, 1390):

(29)	gauwigheid	gladdigheid	kleinigheid
	narigheid	vuiligheid	sterkigheid

Schultink (1962:170-1) nam op basis van deze formaties aan dat we een suffix igheid moesten aannemen. Maar Booij (1977:28 e.v.) betoogt dat dit onnodig is. Door aan te nemen dat morfologische regels niet alleen actuele woorden, maar ook mogelijke woorden als input kunnen hebben elimineren we dit 'extra' suffix. Een bezwaar van het aannemen van een extra suffix is bijv. dat de eventuele restricties die gelden op aanhechting van ig herhaald moeten worden voor aanhechting van igheid.

Het zal duidelijk zijn dat er een verband bestaat tussen de problematiek die we in de voorgaande paragraaf bespraken en de mate waarin gebruik gemaakt wordt van de 'overgenererende morfologie'.

In de voorlopige omschrijving van de notie mogelijk woord die we extra-poleerde uit Schultinks opmerking zat het voorbehoud dat alleen volgens een productief gevormde formaties mogelijk zijn. Allen (1978) kent een dergelijke beperking niet. Volgens een improductief procédé gevormde formaties maken bij haar wel deel uit van de verzameling mogelijke woorden. Het feit dat ze niet voorkomen wordt verantwoord door een kenmerk [LIS] (lexical insertion) in te voeren waarvoor de betreffende woorden negatief zijn gemarkeerd. Dat ook [-LIS] formaties als tussenstap moeten worden aangenomen blijkt uit de voorbeelden in (30):

aanbrengen (30) onverbiddelijk & verbiddelijk
onuitsprekelijk & uitsprekelijk
onherroepelijk & herroepelijk

Als &verbiddelijk geen toelaatbare tussenstap is, dan zijn we verplicht een discontinue affix on-lijk te onderscheiden, waaraan dan de eventuele bezwaren kleven die we noemden n.a.v. een affix igheid. Daarentegen zouden we geen affix on-baar hoeven onderscheiden op basis van (31), aangezien afleiding met -baar productief is:

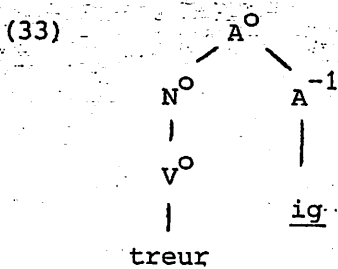
- (31) onvermoeibaar   &vermoeibaar
 onverdoofbaar   &verdoofbaar
 ondoorgrondbaar   &doorgrondbaar

Het is duidelijk dat Allen's standpunt erop uit draait dat alle ig formaties meervoudig ambigue zijn, aangezien zowat alle denkbare vormen van impliciete transpositie voorkomen, al dan niet productief:

- (32) a. (i) A → V   b. (i) N → V   c. (i) V → A
           wit   wit   hamer hamer   ---
       (ii) A → N   (ii) N → A   (ii) V → N
           gek   gek   plastic plastic?   klim klim

Zo kan treurig geanalyseerd worden als in (33) omdat er een regel bestaat zoals in (33cii): &treur_N is immers een mogelijk woord.

We zien dus dat gebruikmaking van een overgenererende morfologie hoewel op bepaalde gronden gewenst, leidt tot resultaten die op het eerste gezicht ongewenst zijn. Het is op dit moment onduidelijk op welke wijze de overgenererende morfologie moet worden ingeperkt. In wat volgt zullen we alleen met niet actuele tussenstappen rekening houden wanneer de tussenstap volgens een productief proces wordt gevormd. Dit veroorzaakt een probleem bij de analyse van de formaties in (30) waarvoor we hier geen oplossing bieden. Een duidelijker inzicht in de rol van de notie productiviteit en de verhouding daarvan tot de notie mogelijk woord is gewenst, maar momenteel niet voorhanden.

2.1. Adjectief + -ig

2.1.1. Morfologische restricties

Aan de morfologische categorie waartoe groenig behoort ligt een produktief procédé ten grondslag (Schultink 1962:90). Bij Schultink vormen ongelede adjectieven het uitgangspunt. Wij hebben bekeken in hoeverre ook gelede adjectieven kunnen worden gesuffigeerd met -ig.

Een reeds met -ig gesuffigeerd woord kan niet nogmaals met -ig worden gesuffigeerd:

- (34) *groenig-ig
*zoetig-ig

Dit geldt niet exclusief voor -ig: in het Nederlands komt hetzelfde suffix nooit in directe opeenvolging twee of meermalen voor (Schultink 1962:42; 1979:110).

Uit de ongrammaticaliteit van de woorden onder (35)

- (35) *drinkbaar - ig
*nozemachtig - ig
*bodemloz-ig

kunnen we concluderen, dat reeds door suffigering met een ander affix gevormde adjectieven geen suffigering met -ig toegelaten. Ook dit is weer geen specifieke beperking voor -ig, maar geldt voor andere adjectiefvormende suffixen eveneens, getuige:

- (36) *drinkbaar-derig
*nozemachtig-lijk
*bodemloos-achtig

Het komt ons voor, dat in het Nederlands nooit twee adjectiefvormende suffixen achter elkaar kunnen voorkomen. Dit is in overeenstemming met de reeds besproken hypothese van Schultink (1979b:110), dat in een Nederlands woord slechts één accent naar rechts verplaatsend suffix kan voorkomen. In Schul-

tink (1977b:182) constateert hij immers: "In door suffigering gevormde adjectiva trekt het suffix het hoofdaccent in het algemeen naar zich toe".

Het is niet mogelijk, te bepalen of -ig wél aangehecht kan worden aan reeds door prefigering afgeleide adjectieven. Van adjectieven als intries-tig is niet uit te maken, of ze via suffigering met -ig zijn afgeleid van intri-est, of via prefigering met in- van triestig.

Naast de adjectieven die geprefigeerd zijn met on- hebben we geen adjectieven op -ig aangetroffen:

(37)	onrijp	?&onrijpig	&rijpig
	onslim	?&onslimmig	slimmig(heid)
	onheus	?&onheuzig	heuzig

Maar ook wanneer we wel een adjectief als onslimmig zouden aantreffen, zouden we daaruit nog niet kunnen afleiden dat -ig suffigering van een met on- geprefigeerd adjectief voorkomt. In dat geval kunnen we immers ook te maken hebben met on- prefigering van een reeds met -ig gesuffigeerd adjectief.

Suffigering van samengestelde adjectieven komt in ons materiaal niet voor. Adjectieven als:

(38)	donkerblauwig
	lichtgroenig
	goudgelig

lijken we degelijk mogelijk. We vatten ze op als een afleiding van samengestelde adjectieven, bestaande uit Adj. + Adj, en wel op grond van hun betekenis: 'min of meer donkerblauw, lichtgroen, goudgeel'. Semantisch ligt een analyse Adj. + Adj. op -ig, m.a.w. niet een afleiding van een samenstelling maar een samenstelling met als tweede lid een afgeleid adjectief, niet voor de hand.

Bij samengestelde adjectieven die bestaan uit een Nomen en een Adjectief is suffigering met -ig ons inziens niet mogelijk:

(39)	a.	*stokdovig	b.	*zeeziekig
		*moddervettig		*okselfrissig
		*oliedommig		*levensmoeiig

Voor de onmogelijkheid van de woorden onder (39a) is een semantische verklaring te vinden: het eerste lid (Nomen) heeft hier een versterkende functie. De betekenis van het aldus samengestelde adjectief laat geen relativerend betekenismoment toe. Een dergelijke verklaring geldt niet voor de woorden onder (39b) waarin tussen de samenstellende delen een andere semantische relatie bestaat.

Evenmin is -ig suffigering mogelijk na samenstellingen die bestaan uit een Verbum en een Adjectief:

- (40) a. *kakelbontig   b. *regeergeilig
      *fonkelnieuwig   *praatziekig

Ook hier geldt voor de woorden onder (40a) weer een semantische belemmering. We concluderen dat -ig niet voorkomt na adjectieven die zelf reeds via suffigering zijn afgeleid; na samengestelde adjectieven is -ig slechts mogelijk na samenstellingen die bestaan uit A+A.

2.1.2. Vergelijking met door -erig en -achtig van adjectieven afgeleide adjectieven

Volgens Schultink (1962) is suffigering met -ig, -erig en -achtig van adjectieven steeds een produktief procédé. Ter bepaling van de categoriale waarden van deze drie morfologische categorieën acht hij het terecht noodzakelijk deze met elkaar te vergelijken en ze tevens gezamenlijk te contrasteren met de categorie ongelede adjectieven die het uitgangspunt ervan vormt. Het systeem van morfologische opposities dat hij opstelt ziet er als volgt uit:

Zowel groenachtig, groenig als groenerig kennen in vergelijking met groen een relativerend betekenismoment; bij de categorie waartoe groenachtig behoort is niet sprake van een subjectief-negatief betekenismoment, bij de andere twee categorieën wél. Deze onderscheiden zich van elkaar in die zin dat bij groenig én groenerig een element van graadaanduiding aanwezig is: de laatste categorie representeert een sterkere graad van subjectievenwaardering dan de eerste. Dit graduele betekenismoment ontbreekt bij de typen defterig en bitterig omdat naast deze woorden geen ander geled correlaat voorkomt met een subjectief relativerend, negatief waarderend betekenismo-

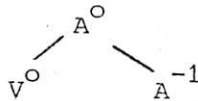
ment (Schultink 1962:102).

Wij vermelden deze bevinding van Schultink tevens omdat zijn visie ons geïnspireerd heeft bij ons onderzoek naar de op basis van niet-adjectieven gevormde adjectieven op -ig. Zoals we in onze inleiding reeds uiteen zetten vatten wij de correlaten op -ig, -erig en -achtig van ongelede adjectieven, substantieven en verba op als een netwerk en willen we proberen de onderlinge relaties daarbinnen bloot te leggen. De diverse categorieën maken deel uit van een systeem van opposities en kunnen niet los daarvan beschreven worden. Daarbij speelt de vraag naar het produktieve karakter van de procédés en de beperkingen daarop een belangrijke rol.

2.2. Verbum + ig

Voor een aantal formaties op ig is de meest voor de hand liggende analyse die in (36):

(41)

- (42) a. treurig   b. bevallig   c. weigerig
woelig   bedillig   glibberig
grienig   voorzienig   suizelig
morsig   begerig   dwarrelig
temig   pruttelig
knorrig

Wisselend
X tis

Uebale tens

Utis
Ntis
A+ig

Deze analyse ligt het meest voor de hand omdat er in geen van de genoemde gevallen een aan de verbale stam homofoon adjectief of nomen bestaat. De meest dominante betekenis van deverbaal -ig is:

(43) 'geneigd tot V-en'

Daarnaast wordt een meer neutrale betekenis aangetroffen die dicht in de buurt van het tegenwoordig deelwoord komt.

De vorming van deverbale adjectieven op -ig is niet productief (cf. Schultink 1962:90). Voor wat betreft de morfologische restricties zijn we

7^e
dus aangewezen op het bestaand materiaal. De formaties in (42b) laten zien dat vermoedelijk geprefigeerde verba als basis gediend hebben.

Een productief procédé om deverbale adjectieven te vormen ontbreekt echter niet:

(44)	*smekig	smekerig
	*lopig	loperig
	*gapig	gaperig
	*smachtig	smachterig
	*smeltig	smelterig
	*dreinig	dreinerig
	*bevig	beverig
	*zwevig	zweverig

D.m.v. -erig kan van alle verba een adjectief worden afgeleid dat in betekenis goeddeels overeenkomt met de in (42) opgesomde -ig formaties. Een verschil is dat d.m.v. -erig afgeleide adjectieven soms zowel het duratief-iteratief als het perioratief betekenismoment hebben. Deze betekenismomenten dringen zich vooral op in de gevallen waar naast een -ig formaties een -erig formaties gemaakt wordt:

(45)	grienig	grienerig
	temig	temerig
	bedillig	bedillerig

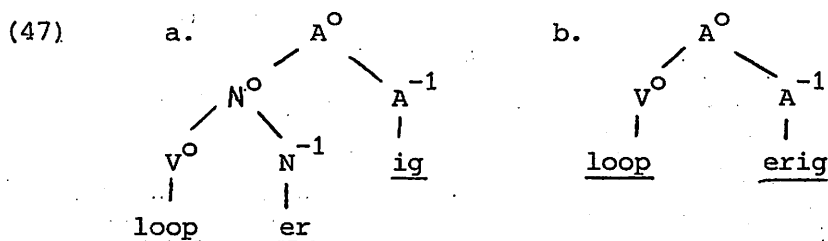
Dit is in overeenstemming met Schultink's visie op de betekenis van -erig bij adjectieven, dat eerst in contrast met -ig formaties bepaalde 'extra' betekenismomenten krijgt.

Getuige (41) kan aan het bestaan van een suffix -erig niet worden getwijfeld:

(46)	a.	<u>denominaal</u>	b.	<u>deadjectivaal</u>
		lawaaierig		groenerig
		houterig		natterig
		clownerig		dunnerig
		krenterig		

Over het suffix zegt het WNT: "Bij een groot aantal bnww. op -ig wordt het achterv. voorafgegaan door de lettergreep er, hetzij als deel van de uitgang van het grondwoord (t.w. een znw. of een werkwoordel. stam op -er), hetzij als een inschuifsel tusschen grondwoord en suffix" (curs. van ons). Het is niet duidelijk wat de status van 'inschuifsel' is. Het lijkt hier overbodig een nieuwe morfologische entiteit aan de theorie toe te voegen. Anderzijds is er iets voor te zeggen -erig op te vatten als een 'samengesteld' suffix opgebouwd uit een affix -er, drager van het 'herhalende' en/of 'kleinerende' betekenismoment, en -ig drager van betekenismoment (43). Niettemin zouden we met -er een nieuw morfologische eenheid in huis halen vergelijkbaar maar niet hetzelfde als 'interfixes', die door Malkiel (1978) worden gedefinieerd als betekenisloze inschuifsel die soms tussen basis en suffix opduiken. Het toekennen van interne structuur aan suffixen beschouwen we als in het verlengde liggend van ons uitgangspunt nl. dat erig als geheel een suffix is en niet een suffixopeenvolging.

De mogelijkheid van een suffixopeenvolging dient echter serieus overwogen te worden. Immers aan een formatie als loperig kan men twee analyses toekennen:

Op basis van de betekenis van denominaal-ig of deverbaal-erig komen we niet ver omdat de resulterende totaalbetekenissen dicht bij elkaar liggen:

- (48)
- a. 'als iemand die loopt (i.e. een 'loper!')
  - b. 'geneigd tot lopen'

Alleen het extra betekenismoment 'duratief' of 'perioratief' zou discriminerend kunnen werken. Formaties als loperig bevatten echter lang niet voor iedereen altijd deze momenten (zeker bij afwezigheid van contrasterende formaties op -ig). De vraag welke van de analyses in (47) de juiste is dient dus op een andere manier beslisbaar gemaakt te worden. Ook kan

altijd nog besloten worden tot een konsekwente aanwezigheid van morfologische ambiguïteit, zonder dat dit evenwel verschillende betekenissen oplevert.

Er zijn o.i. drie argumenten die voor analyse (47) pleiten. Twee daarvan komen in deze paragraaf aan de orde.

Het eerste argument pro -erig zouden we functioneel willen noemen. Niet alleen -ig is improductief als deverbaal adjectiverend suffix, hetzelfde kan gezegd worden van -achtig (Booij 1979a, 49). Een deverbaal suffix -erig zou dus een unieke functie vervullen door mogelijkheid te creëren deverbale adjectieven te vormen met een min of meer 'achtieve' betekenis. -Erig adjectieven vormen dan de tegenhanger van adjectieven op -baar die een min of meer passieve betekenis uitdrukken. Zoals we naast -erig adjectieven hebben op -ig en -achtig die deel uitmaken van een improductieve categorie zo vinden we ook naast -baar formaties op -(e)lijk en -zaam.

Terugkerend naar het schema (2) in par. 0 kunnen we voor zover het deverbale afleidingen betreft het volgende aanhouden:

(49)

	V
ig	-
achtig	-
erig	+

Onze opmerking dat d.m.v. -erig van alle verba een adjectief kan worden afgeleid dient gemodificeerd te worden met het oog op (50):

- (50) *weigerig
*kibbelerig
*rekenerig
*bibbererig
*weifelerig
*tekenerig

Achter verbale stammen die eindigen op -el, -er of -en is het suffix -erig uitgesloten. Kijken we nu naar deverbale adjectieven op -ig dan zien we dat binnen deze groep de afleidingen van juist dit soort verba bijzonder hoog scoren (vgl. 42c). Ze maken ongeveer de helft uit van alle deverbale -ig

formaties. In strijd met onze stelling over deverbaal-ig lijkt voorts dat ig bij dit type verba productief is. Dezelfde observatie kunnen we doen wanneer wij kijken naar derverbale afleidingen op achtig. Ook daar is ongeveer de helft van het type in (51):

- (51)   babbelachtig
          kibbelachtig
          weigerachtig
          weifelachtig
          schuifelachtig
          huichelachtig
          bibberachtig

Bij achtig treffen we zelfs afleidingen aan op en verba, welke bij ig ontbreken.

- (52)   tekenachtig
          regenachtig

Welnu het feit dat ig en achtig juist bij dit type verba zo veel voorkomen pleit helemaal niet tegen onze stelling dat erig het typische deverbale suffix is wanneer we beseffen dat erig bij verba op -el, -er en -en om fonologische redenen is uitgesloten.

We zullen enigszins uitwijden over de onmogelijkheid om formaties zoals in (50) te maken, omdat dit ons zal brengen bij het tweede argument pro analyse (47b).

Het is reeds opgemerkt dat er in het Nederlands een oppervlakte beperking bestaat tegen de sekwenties ləl en rər (Cf. Smith 1976, Booij 1977):

- (53)   * $\begin{bmatrix} +\text{son} \\ -\text{nas} \\ \alpha\text{lat} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} +\text{syll} \\ +\text{sjwa} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} +\text{son} \\ -\text{nas} \\ \alpha\text{lat} \end{bmatrix}$

De gewraakte sekwentie kan echter ontstaan als gevolg van een aantal suffigeringsprocessen en er bestaan verschillende strategieën om daar iets aan te doen.

In het algemeen geldt dat als aan de r een volle vocaal voorafgaat er d-insertie plaatsvindt:

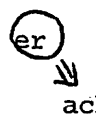

De formaties in (59) zijn echter ongrammaticaal. Wat we wel zien is dat in de genoemde context i.p.v. -erig dat het suffix -ig (en ook -achtig) optreedt. Deze nieuwe strategie kan alleen maar begrepen worden als we -erig als apart suffix opvatten. Het alternatief is dat in regel (58) wordt opgenomen dat deze regel niet werkt als op -er het suffix -ig volgt, hetgeen een conditie van ongekende soort is.

Het optreden van -ig (en -achtig) i.p.v. -erig beschouwen we als een geval van morfologische neutralisatie vergelijkbaar met de neutralisatie van stemhebbende en stemloze obstruenten in syllabe-finale positie. Een secundair punt is of we het verschijnen van -ig zien als een gevolg van er deletie, zie (60), of als suppletie:

(60) [[weiger] [er ig]]

 A diagram showing the morpheme 'erig' in brackets. The 'er' part is circled, and an arrow points from it to the empty set symbol '∅', indicating its deletion.

Het verschijnen van -achtig i.p.v. -erig suggereert sterk de suppletie aanpak, aangezien wel niemand een analyse zoals in (61) zal willen overwegen:

(61) [[weiger] [er ig]]

 A diagram showing the morpheme 'erig' in brackets. The 'er' part is circled, and an arrow points from it to the word 'acht', indicating its replacement.

2.3. Nomen + -ig

2.3.1. Morfologische restricties

Zwarts (1975) geeft o.a. de volgende voorbeelden:

(62)	list	listig	waar	waarheid	*waarhedig
	nijd	nijdig	dom	domheid	*domhedig
	einde	eindig	laf	lafheid	*lafhedig

en constateert op grond hiervan een restrictie op -ig suffigering die hij in verband brengt met het accentgedrag van het suffix -ig en het suffix -heid. Uit gevallen als:

(63) vijand vijándig vs. deúgdzaam deúgdzaamheid

is af te leiden dat -ig een accentgevoelig suffix is (trekt het accent naar zich toe), en -heid een accentneutraal suffix. De ongrammaticaliteit van woorden als *waarhedig is in overeenstemming met de onder par. 1.1. gepresenteerde hypothese van Schultink (1979).

Volgens deze hypothese zou -ig wel aangehecht moeten kunnen worden aan woorden die zijn afgeleid met een accentdragend suffix.

Van Marle (1979:124) echter wijst erop, dat -ig niet voorkomt na de primair geaccentueerde suffixen -es, -ij en -in:

(63)	voogdés	*voogdésig
	voogdíj	*voogdíjig
	heldín	*heldínig

Ook na andere primair geaccentueerde suffixen blijkt -ig niet mogelijk.

Enkele voorbeelden:

(64)	herbergíer	*herbergíerig
	pianíst	*pianístig
	mohammedáan	*mohammedánig
	muzikánt	*muzikántig
	chaufféur	*chaufféurig

In 2.1. hebben we reeds gezien dat -ig evenmin kan voorkomen na een accent trekkend suffix.

Onze hypothese is nu, dat -ig in het geheel niet na een ander suffix kan voorkomen. We hebben reeds gezien dat een dergelijke restrictie niet ongevoelen is (vergelijk wat hiervoor over -te gezegd is). Onderzoeken we thans de houdbaarheid van deze hypothese.

Booij (1977:130) noemt agressievig en grammaticalig. We merken op dat ons materiaal deze woorden niet geeft. In ons materiaal komen wel de volgende woorden voor:

(65)	gunstig	afkomstig
	kunstig	bijkomstig
	dienstig	toekomstig
	overeenkomstig	herkomstig

Historisch gezien zijn de substantivische correlaten via suffigering afgeleide woorden. Het betreft hier echter een improductieve categorie, en te verdedigen is dat deze substantieven synchroon als ongeleed worden ervaren. De enige uitzondering in ons materiaal is raadselig.

Een belangrijk type woorden hebben we nu nog niet besproken, nl. het type spelerig, dat op twee manieren geanalyseerd kan worden, nl. als een afleiding op erig met een verbaal correlaat of als een afleiding op ig van een reeds met er afgeleid substantief.

We zouden nu aan het feit, dat -ig verder in het geheel niet op een gesuffigeerde basis aanhecht willen afleiden dat de juiste analyse hier is een afleiding op erig van een verbum.

Een goed argument voor deze analyse is ook nog de volgende observatie:

- (66) *rekenarig
- *twijfelarig
- *babbelarig

Waarom zou ig niet kunnen achter aar als het wel achter er kan ?

Een geheel ander argument bespreken we reeds in 2.2.: -erig is een typisch deverbaal adjectiviserend suffix.

De vraag of -ig wel aangehecht kan worden aan reeds door prefigering afgeleide substantieven is ons inziens niet te beantwoorden.

Volgens Schultink (1977b:184) "is het adjectief onzinnig afgeleid van het nomen onzin, en onzin op zijn beurt van het nomen zin". Maar is niet een andere mogelijkheid dat onzinnig is afgeleid van zinnig ?

Omdat prefigering van nomina geen productief procédé is, beschikken we hier niet over voldoende diagnostisch relevant materiaal. Suffigering van samengestelde zelfstandige naamwoorden komt in ons materiaal wel voor:

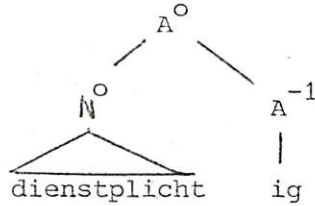
- (67) dienstplichtig   klankwettig
- godsdienstig   rozegeurig
- geestdriftig   hersenschimmig
- noodlottig   toevallig

Het ligt voor de hand aan deze formaties de volgende structuur toe te kennen:

(N)

Affigering van
aanstellingen

(68)

Het is overigens waarschijnlijk dat suffigering van composita aan restricties onderhevig is die niet gelden voor suffigering aan het rechterlid van het compositum:

(69)	politie	politieel	dorpspolitie	*dorpspolitieel
	stil	stille	muisstil	*muisstille
	schoon	schoonheid	wonderschoon	*wonderschoonheid

Anderzijds is -ig niet het enige suffix dat perifeer verschijnt aan composita:

(70)	woord	woordelijk	spreekwoord	spreekwoordelijk
	houder	houderloos	stadhouder	stadhouderachtig
	meester	meesterachtig	schoolmeester	schoolmeesterloos

Gelijksoortige 'voorbeelden' bestaan in het Engels. Een van de argumenten om de 'voorbeelden te lijf te gaan is Allen's observatie dat we telkens te maken hebben met composita die 'gelexicaliseerd' zijn. Bij transparante composita klinkt -ig aanhechting inderdaad 'vreemd':

(71)	glas	glazig	limonadeglas	? limonadeglazig
	kat	kattig	raskat	? raskattig

We concluderen dat op dit moment niet duidelijk is hoe compositie en affigering interacteren (zie ook par. 2.4.).

Wat -ig betreft gaan we in elk geval niet zo ver dat we als hypothese stellen dat aanhechtig gevoelig is voor geleedheid als zodanig. Niet mogelijk achten wij suffigering met -ig na substantieven die zelf reeds via suffigering zijn afgeleid.

*bedrijfsman chagrijn
park raskat
kan*

2.3.2. Categoriele waarde van de categorie denominale adjectieven op -ig

Schultink (1962:12) geeft o.a. de volgende twee reeksen:

(73)	<i>h</i> bui ^h ig	(74)	<i>b</i> bok ^b ig
	heuvelig		guitig
	moerassig		haaiig
	rotsig		kattig

en meent, dat het woordbetekenismoment waarmee het vormmoment -ig correspondeert in reeks (73) een ander is dan in reeks (74). Hij concludeert hieruit, dat "de eventuele 'betekenis' van het suffix -ig (zoals van ieder suffix, vdH & vS) geheel afhankelijk is van het woord waarin het voorkomt en in elk afzonderlijk geval slechts via het woordgeheel en op basis van vergelijking met andere woorden te bepalen is" (Schultink 1962:12).

De twee verschillende, door Schultink bedoelde, woordbetekenismomenten zouden omschreven kunnen worden als, voor reeks (73) 'voorzien van, met, hebbende de zaak waarnaar door het ongelede correlaat verwezen wordt' en voor reeks (74) als 'lijkende op de zaak uitgedrukt door het minder gelede correlaat'.

Als inderdaad sprake is van twee verschillende categoriale waarden, dan betekent dit dat we binnen de categorie denominale adjectieven op -ig twee verschillende morfologische (sub)categorieën moeten onderscheiden. Onder een morfologische categorie verstaan we nl. met Schultink (1962:15) "een reeks woorden (...) die alle gekenmerkt worden door een gelijk vormmoment (...) corresponderend met een identiek (...) betekenismoment. Evenzo noemen we een categorie de daarmee paarsgewijs verbonden reeks woorden die het uitgangspunt vormen voor de formatie van de leden van een categorie als boven bedoeld". Ook buik, heuvel, moeras, rots en bok, guit, haai, kat zouden derhalve twee verschillende morfologische categorieën vormen. We hebben geprobeerd te onderzoeken of het juist is dat buikig en bokkig tot verschillende morfologische categorieën behoren, en wel op semantische gronden. In beide gevallen hebben we immers een adjectief dat gevormd is op basis van een substantief, met een formeel identiek suffix. Ook hebben we bekeken of buik en bok op onafhankelijke gronden in verschillende subcategorieën der substantieven thuis horen. In dat geval zouden we de ver-

schillende subcategorieën denominale adjectieven op -ig kunnen relateren aan verschillende subcategorieën substantieven.

Om met dit laatste te beginnen: een verschil tussen buik en bok is dat bok het semantisch kenmerk [+ beziëld] heeft, en buik niet. We zouden de volgende relatie met de categoriale waarde van de bijbehorende adjectieven kunnen leggen:

(75)

		adjectieven op <u>-ig</u>	
Substantieven		cat. waarde 'voorzien van'	cat. waarde 'liktend op'
	- beziëld	buikig	
	+ beziëld		bokkig

Dat dit schema niet klopt blijkt echter uit gevallen als mistig, zijig e.a. Een mistig landschap is een landschap met mist, maar mistige regen is toch regen die lijkt op mist. Een zijig stofje is een stofje dat lijkt op zij. We zouden hieruit kunnen opmaken dat er adjectieven zijn, afgeleid van een substantief met het kenmerk [- beziëld] die in beide categorieën passen. Dit lijkt ons echter geen juiste conclusie. Wij menen niet dat bij woorden als zijig en mistig sprake is van twee verschillende categoriale waarden, maar van één die omschreven zou kunnen worden als 'de kenmerken vertonende van, in bepaalde eigenschappen liktende op de zaak uitgedrukt door het grondwoord'. Ten eerste geloven wij dat zo de categoriale waarde beter omschreven is, ten tweede speelt hierbij een rol dat er volgens ons in elk geval slechts één woord zijig, één woord mistig bestaat.

Door één categoriale waarde aan te nemen worden we niet geconfronteerd met het probleem of één en hetzelfde woord lid kan zijn (op semantische gronden) van twee verschillende morfologische categorieën.

Overigens zijn nu op bovenstaand schema nog twee geheel verschillende correcties mogelijk.

Ten eerste kunnen we een derde categoriale waarde aannemen, zoals die boven voor zijig en mistig is omschreven, deze relateren aan substantieven die het kenmerk [- beziëld] hebben en nagaan of er adjectieven zijn die de categoriale waarde 'voorzien van' hebben en van welke substantieven deze zijn

afgeleid. Mogelijk is dan het volgende overzicht:

(76)

adjectieven op -ig			
	cat. waarde 'voorzien van'	cat. waarde 'lijkend op'	cat. waarde 'de kenmerken ver- tonende van, in be- paalde eigenschappen lijkende op'
substantieven	- bezield + concreet		zijing
	+ bezield	bokkig	
	- bezield + abstract	ernstig	

Op deze manier zijn de (drie) categoriale waarden weer gekoppeld aan (drie) verschillende subcategorieën van substantieven. De categorie [- bezield] is daartoe opgesplitst in concreta en abstracta.

Ook hiertegen bestaan echter bezwaren. Zo menen wij dat de adjectieven die zijn afgeleid van een [+ bezield] substantief niet altijd de categoriale waarde 'lijkende op' hebben. Bv. truttig in een truttig gezelschap is volgens ons 'een gezelschap vol/ met trutten'. Verder is de categoriale waarde 'voorzien van' niet steeds juist voor de substantieven die zijn afgeleid van een abstract zelfst.nw. B.v. een moedige opmerking zou beter te omschrijven zijn m.b.v. de categoriale waarde 'de kenmerken vertonende van, in bepaalde eigenschappen lijkende op'.

Vandaar dat wij een tweede, fundamentele correctie op schema (76) voorstellen. Voor alle denominale adjectieven op -ig postuleren wij de categoriale waarde 'de kenmerken vertonende, iets hebbende van, in bepaalde eigenschappen lijkende op'. Dat is het gemeenschappelijk betekenismoment van de denominale adjectieven op -ig. We menen dus dat het niet juist is op semantische gronden subcategorieën van adjectieven op -ig aan te nemen. Er bestaat slechts één morfologische categorie denominale adjectieven op -ig.

2.3.3. Vergelijking met door -erig en -achtig van nomina afgeleide adjectieven

Net als bij de adjectieven op -ig met een adjectivisch correlaat is het ook hier nodig de categoriale waarde van de denominale adjectieven op -ig te bepalen in relatie met die van de denominale adjectieven op -erig en -achtig. Volgens Schultink (1962:277) hebben we in alle drie de gevallen nl. te maken met een produktief procédé.

We hebben deze groepen nog niet in ons onderzoek kunnen betrekken. Wel kunnen we al zeggen dat zich ook hier de vraag zal voordoen of binnen deze categorieën nader in subcategorieën moet worden onderscheiden. Uitgangspunt voor een vergelijking van de drie verschillende categorieën zullen moeten zijn zgn. dubbel of driedubbele vormen als puistig, puisterig, puistachtig. Verder willen we nog opmerken dat het procédé nomen + -achtig niet aan de restricties is onderworpen die we voor suffigering met -ig hebben geconstateerd. -ig kan niet na reeds via suffigering afgeleide nomina en moeilijk na samenstellingen. Wat betreft -achtig hebben we echter de volgende woorden in ons materiaal:

- (77)   kruideniersachtig   schooljongensachtig
             hofjesachtig   spreektaalachtig   voorjaarsachtig

2.4. Nog eens samenstellingen, complexe suffixen en samenstellende afleidingen

Voor het aantal formaties dat strikt lineair gezien de structuur A+B+ig heeft vormen de afleidingen van (in hoofdzaak gelexicaliseerde) composita slechts een kleine deelverzameling. De overige formaties kunnen ingedeeld worden in drie groepen:

- (78)   a. samengestelde adjectieven
             b. afleiding d.m.v. complexe suffixen
             c. samenstellende afleidingen

Het probleem dat de aard van de afleiding niet altijd ondubbelzinnig is, waarover we in par. 1.2 en 1.3. enkele opmerkingen maakten, doet zich hier sterk gelden. Ook hier drijft een onbekommerd gebruik van de overgenererende morfologie het aantal mogelijke analyses per geval op. We zijn er niet in

geslaagd alle formaties onbetwifelbaar in een bepaalde groep in te delen, hetgeen voornamelijk zijn oorzaak vindt in het feit dat we niet beschikken over messcherpe criteria die in troebele gevallen een beslissing afdwingen. Uiteraard spreken we steeds over synchrone structuur of afleidingen. We hebben ons niet systematisch beziggehouden met het traceren van de historische ontwikkeling.

2.4.1. Samengestelde adjectieven

Formaties zoals in (79) analyseren we als N+A composita:

(79)	spinnijdig	schijnheilig	geldgierig
	vakkundig	broodnodig	seizoengevoelig

Een dergelijke structuur wordt onafhankelijk gemotiveerd door de composita in (80):

(80)	straatarm	boterzacht	doodsbang
	loodzwaar	pijlsnel	mensenschuw

De formaties in (79) bezitten het voor samengestelde adjectieven kenmerkende [WS] accentpatroon, maar dat vormt op zich geen argument vóór de hier gegeven analyse daar ig het accent altijd naar de dichtsbijzijnde beklemtoonbare lettergreep trekt (par. 1.2.). Een alternatieve analyse waarin de formaties worden gezien als afleidingen van samenstellingen (e.g. spinnijdig+ig) moet noodzakelijkerwijs uitgaan van &composita zoals spinnijdig, vakkunde en seizoengevoel en stuit bovendien op een probleem met schijnheilig en geldgierig waar &schijnheil en &geldgier qua betekenis niet als basis kunnen dienen. Een argument vóór de N+A analyse ontleen we aan het feit dat de in de composita betrokken adjectieven ook als vrije vorm voorkomen, met een betekenis die we aantreffen in het compositum. Hierbij doet zich overigens vaak het verschijnsel voor dat de in het compositum aangetroffen betekenis niet de betekenis is die bij het vrije adjectief het meest dominant is. De meest dominante betekenis van het adjectief is vaak minder neutraal of meer gespecialiseerd. Vergelijk wat dit betreft -kundig en kundig. De betekenisspecialisatie van het vrije adjectief kan ook zo ver zijn gegaan

dat het gebonden adjectief eigenlijk een zelfstandige betekenis heeft. Dit geval doet zich voor bij -waardig en waardig. Het is nu noodzakelijk te gaan spreken van het suffix -waardig. De overgang van adjectief naar complex suffix wordt fraai geïllustreerd door het paar: mensonwaardig - onzeewaardig.

2.4.2. Afleiding d.m.v. een samengesteld affix

De Vooy's (1960:229-230) wijst op een heel rijtje 'uitgebreide' suffixen. Naast -erig noemt hij:

(81)	- achtig	- voudig
	- haftig	- vallig
	<u>- matig</u>	- vaardig
	- vuldig	- zalig

In een voetnoot spreekt hij zich uit tegen suffix waarde voor -waardig, zonder opgaaf van redenen. (cf. *Supra*).

Niet alle uitgebreide suffixen danken hun bestaan aan afzwakking van een adjectief. Er zijn diverse bronnen, soms voor een enkel geval. Zo is -matig volgens De Vooy's ontstaan door heranalyse van een afleiding van een samenstelling:

(82) regelmatig > regel-matig

Waarna -matig zich ging hechten aan hoofdzakelijke nomina met als betekenis 'op de wijze van' of 'volgens N'. Het spreekt voor zich dat de betekenis van het suffix volkomen los staat van die van het adjectief matig. Zonder historisch onderzoek is uit de synchrone toestand niet steeds uit te maken uit welke bron(nen) het uitgebreide suffix is voortgekomen.

Aan het suffixkarakter van de vormen in (81) kan niet getwijfeld worden. Alternatieve analyses zijn niet voorhanden. Dat is misschien de reden dat De Vooy's juist deze noemt en bijv. -waardig uitsluit. O.i. kan echter ook gepleit worden voor suffixkarakter van de volgende vormen:

- (83)   - waardig   - plichtig
           - willig   - zuchtig
     - lustig

De argumenten om -waardig als suffix te beschouwen gaven we al. Deze zijn ook van toepassing op -willig, dat als suffix zijn oorsprong waarschijnlijk vindt in een adjectief. De andere drie vormen, wellicht ontstaan zoals -matig is ontstaan, zijn o.i. suffixen. De betekenis 'verplicht tot' heeft plichtig volgens Van Dale 'uitsluitend in samenstellingen'. Dit betekent dat -plichtig een gebonden vorm is en dus een suffix. Als vrije vorm betekent plichtig 'Schuldig' (zuidn.). We zouden dus onze toevlucht moeten nemen tot een &adjectief plichtig. Voor lustig en zuchtig zouden eveneens &adjectieven moeten worden aangenomen. Tegen suffixstatus van lustig en zuchtig pleit wellicht dat heel vaak ook vorm op lust en zucht aanwezig is, zodat de betrokken formaties als afleidingen van samenstellingen gezien kunnen worden. Het is echter geenszins nodig dat dergelijke minder gelede equivalenten er zijn.

Er zijn meer vormen die men intuïtief als suffix zou willen indelen:

- (84)   - moedig   - kleurig
           - aardig   - hartig
           - vormig   - zinnig

We hebben hier te maken met delen van formaties die echter ook (nog) als samenstellende afleidingen geanalyseerd kunnen worden.

2.4.3. Samenstellende afleidingen

Vanuit theoretisch oogpunt vormen samenstellende afleidingen een interessante groep. Schultink karakteriseert de groep als afleidingen van twee woorden die niet tezamen een samenstelling vormen. De Vooy's spreekt van het verschijnsel dat een versmelting van twee woorden tot samenstelling eerst mogelijk wordt als er een suffix aan is toegevoegd. De Vooy's ontpopt zich hier als een voorstander van de overgenererende morfologie, terwijl Schultink een slag om de arm houdt. Een zinvolle bespreking van de theoretische problemen die het bestaan van samenstellende afleidingen in het leven roept

kan niet alleen aan de hand van de ig formaties plaatsvinden. Wat we hier zeggen over de structuur van deze formaties heeft dan ook een oriënterend en voorlopig karakter.

We openen de bespreking hier met een inventarisatie van de aangetroffen lineaire structuren. Over de hiërarchische structuur spreken we daarna.

Hoewel ig wordt gevonden achter N, A en V treffen we slechts SA's (samenstellende afleidingen) aan met als rechterlid N of V. Als linkerlid treffen we aan N, A, V en P:

(85)	A+N	bolwangig	A+V	breedwerpig
	N+N	vinlobbig	N+V	landvluchtig
	P+N	uithuizig	P+V	aanhaliq
	V+N	zitpotig	V+V	---

Niet alle typen zijn van even groot belang. De groep X+V is in zijn geheel een zeer kleine groep, waarvoor P+V de meeste vormen levert. Het gaat hier om ig afleidingen van scheidbaar samengestelde werkwoorden, welke we met Schultink voorlopig rekenen bij de SA's. De gevallen N+V en A+V zijn bijna uniek. We stellen dat het afleiden van SA's op basis van X+V d.m.v. ig improductief is. Productief is hier het suffix -erig. Merk op dat ig en -erig zich ten aanzien van X+V gelijk gedragen als t.a.v. alleen V (cf. par. 2.2.). Naast aanhaliq treffen we dan ook aan aanhalerig en verder nog:

(86)	indringerig
	opdringerig
	opsnijerig
	aanstellerig
	aanpapperig
	opschepperig
	uitsloverig

Zeker n.a.v. de laatste twee vormen kan de vraag weer gesteld worden of we met een -erig afleidingen te maken hebben of met een afleiding d.m.v. ig. Dit keer kan niet zonder meer een beroep worden gedaan op een onafhankelijk gemotiveerde restrictie voor ig, daar ig zich kan aanhechten aan composita. Het hangt er van af welke structuur van aan SA's toekennen.

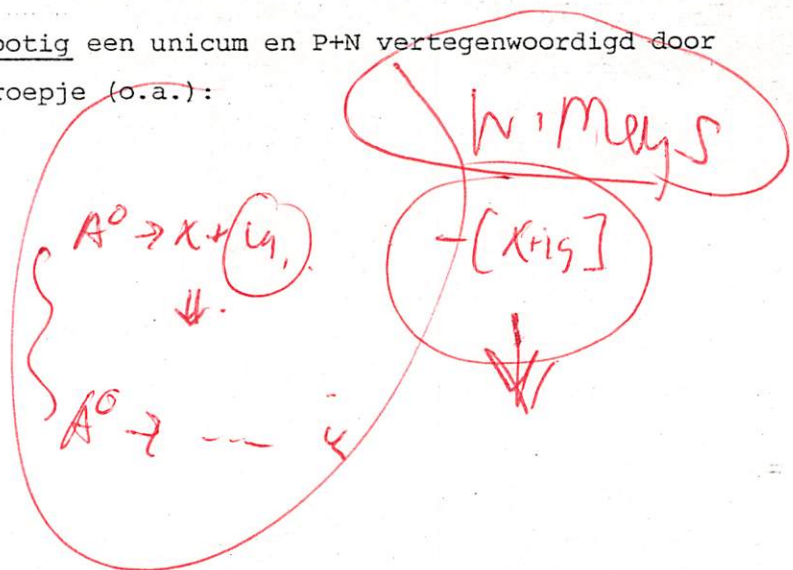
Het functionele argument gaat hier onverminderd op: -erig is het enige suffix waarmee productief SA's kunnen worden afgeleid van X+V, daar -ig hier improductief is en -achtig in het geheel geen SA's kan formeren:

(87)

	S+V
-ig	-
-achtig	-
-erig	+

In de categorie X+N is zitpotig een unicum en P+N vertegenwoordigd door een klein niet uitbreidbaar groepje (o.a.):

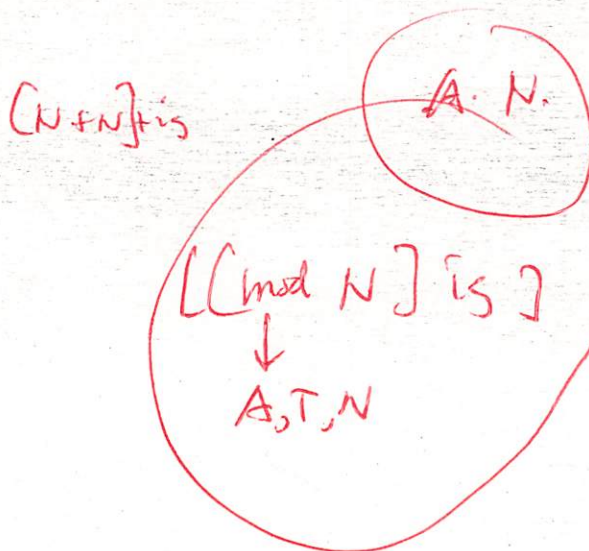
- (88)
- uithuizig
  - af, aan, uitlandig
  - aftandig
  - afhondig
  - aflijvig
  - installig
  - uitzinnig
  - achterstallig
  - tegenstrijdig
  - voortijdig

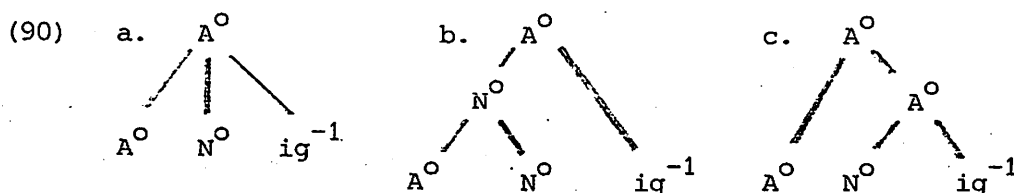
PA
nlg

Van de resterende S+N's vormt de groep A+N veruit de grootste. Hier vormt een representatief voorbeeld:

- (89)
- ~~schubvleugelig~~
  - ~~schildvleugelig~~
  - tweevleugelig
  - vijfvleugelig
  - langvleugelig
  - gelijkvleugelig
  - viervleugelig
  - zesvleugelig
  - netvleugelig
  - rechtvleugelig
  - kortvleugelig

Voor wat betreft de structuur van SA's zijn er in theorie drie mogelijkheden:

Schultink (1979) neemt structuur a aan, Botha (1980) structuur b, terwijl Allen (1978) structuur c voor haar rekening neemt.

Schultink's structuur sluit aan bij zijn omschrijving van SA's: een afleiding op basis van twee woorden. Dit betekent in elk geval dat we naast de ig regel voor nomen + ig een andere regel hebben:

$$(91) \quad A^{\circ} \rightarrow A^{\circ} \quad N^{\circ} \quad [ig] \quad A^{-1}$$

Structuur b lijkt op de structuur van een afgeleid compositum, maar hiermee wil Schultink de SA juist contrasteren. Schultink wijst in dit verband op een mogelijk accentverschil:

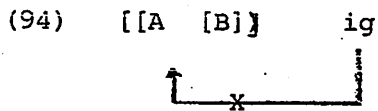
- (92) a. duizendpoótig 'met 1000 poten'
 b. dúizendpootig 'als een duizendpoot'

met de respectievelijke structuren:

- (93) a. [[duizend]_A [poot]_N [ig]_A -1]
 b. [[[duizend]_A [poot]_N]_N [ig]_A -1]

We hebben in par. 2.3. gezien dat composita afgeleid met ig in vele gevallen de accentverschuivende allomorfiereregels ondergaan. We menen dat het accentpatroon in dúizenpotig alleen wordt aangetroffen juist als er bij finaal accent ook een SA-lezing mogelijk is. Indien het echter inderdaad zo zou zijn dat ig afleidingen van composita niet de gevolgen van accentverschuiving vertonen dan was het mogelijk om een argument te construeren dat tegen

structuur b pleit. Het is waarschijnlijk het geval dat allomorfieregels gebonden zijn aan de adjacentie conditie (cf. Dell & Selkirk 1978). Op basis hiervan zouden we verwachten dat de allomorfieregels voor ig op composita geen effect kan hebben:

Aangezien SA's wel het effect van de allomorfieregels vertonen moet hier een andere structuur worden aangenomen dan structuur (90b). Het probleem dat zich echter voordoet is dat vele afleidingen van samenstellingen, zoals gezegd, wel de allomorfieregels ondergaan. Een mogelijke uitweg is het feit dat we vooral met gelexicaliseerde composita te maken hadden.

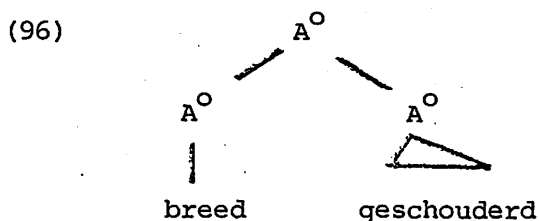
In het voordeel van structuur (90b) is het feit dat deze structuur de betekenisstructuur van SA's weerspiegelt. Botha hanteert dit argument. Een additioneel voordeel is dat we geen nieuw type configuratie aan de morfologie toevoegen en evenmin een tweede ig regel hoeven aan te nemen. Het bijzondere van SA's wordt niet toegeschreven aan de eigenschap van ig twee woorden als input te kunnen nemen, maar aan de input zelf. De vraag is dan wat de status van die input is. Men kan denken aan mogelijke maar niet geactueerde composita. Een groot bezwaar hiertegen is dat bij de SA's A+N bases het meest frequent zijn, terwijl onder de vrije composita N+N structuren juist het meest worden aangetroffen.

De meest genoemde eigenschappen van de basis van SA, nl. dat het niet twee losse woorden zijn en toch ook geen composita kunnen aanleiding zijn te spreken van woordgroepen als basis. Het gaat echter om wel zeer ongebruikelijke woordgroepen. Flexiemorfemen en specifiers ontbreken. Bovendien zijn er voor de N+N bases geen woordgroepequivalenten. Om het tweeledige karakter van de bases voor SA's terminologisch te vangen spraken we ~~in de~~ inleiding van 'morfologische groepen'. Morfologische groepen zouden de equivalenten zijn van woordgroepen onder het woordnivo. De consequenties van het invoeren van een nieuwe morfologische entiteit dienen nader onderzocht te worden. Een probleem dat in elk geval opgelost moet worden is het volgende. We zijn er, met Botha, even van uit gegaan dat de morfologische structuur een afspiegeling moet zijn van de semantische. Dat leverde een argument vóór structuur (90b). Er zijn echter SA's, waarbij dit altijd on-

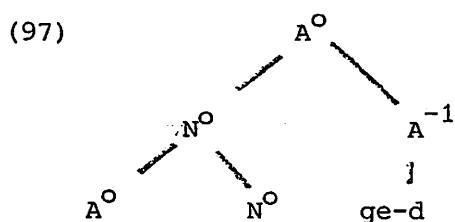
mogelijk zal zijn:

- (95) breedgeschouderd
dubbelgespierd

De enige structuur die we hieraan kunnen toekennen is die in ( )

(we vermijden hier het probleem van een representatie van een discontinue affix zoals ge-d). Het feit dat breed en schouder een semantische eenheid vormt zou voor een onaanvaardbaar abstracte morfologische structuur pleiten:

Gevallen als breedgeschouderd vereisen dus in elk geval een semantische interpretatieprocedure welke breed en schouder als semantische eenheid identificeert. Op basis hiervan zou men kunnen pleiten voor een structuur als (90c) voor alle SA's.

In toekomstig onderzoek hopen we op basis van meer typen samenstellende afleidingen de pro's en con's tegen elk van de in (90) genoemde structuren verder af te wegen.

3. Besluit

In dit stuk hebben we geprobeerd enig licht te werpen op de distributie van het suffix -ig. Hierbij blijkt dat achter verba o.a. als fonologisch bepaalde allomorf van het onderscheidbare suffix -erig optreedt (par. 2.2.). Verder blijkt dat op aanhechting van -ig achter in elk geval adjectieven en

nomina de beperking bestaat dat de basis zelf niet gesuffigeerd (vermoedelijk zelfs niet afgeleid) mag zijn. Over de aanhechting van -ig aan composita doen we geen definitieve uitspraak, al signaleerden we dat er zekere beperkingen bestaan op de aanhechting van affixen aan composita in het algemeen. Ook hebben we besproken hoe het gedrag van -ig past (of niet past) binnen een morfologische theorie zoals die in de literatuur gestalte krijgt. We riepen hier een aantal vragen op waarvan de definitieve beantwoording verder onderzoek vraagt.

Er is een grote behoefte aan gedetailleerde studies over afzonderlijke affixen en affix'families'. Dit stuk poogt de aanzet tot zo'n studie te zijn. Aanvullingen, weerleggingen en andere reacties zijn van harte welkom.

Bibliografie

- Booij, G.E.
(1977) Dutch Morphology. Dordrecht
(1979a) De morfologische en fonologische structuur van gelede woorden. TABU 4, 48-52.
(1979b) Formele eigenschappen van woordvormingsregels. In: Booij (ed.) (1979), 171-183.
(1979) Morfologie van het Nederlands. Huis aan de drie Grachten.
- Botha, R.
(1980) Allen's theory of Synthetic compounding: A critical appraisal. In restbundel B. Siertsema.
- Hoekstra, T. en H. v.d. Hulst (eds.)
(1979) Morfologie in Nederland. GLOT SPECIAL. Leiden.
- Hoekstra, T., H. v.d. Hulst en M. Moortgat
Introduction. In: T. Hoekstra, H. v.d. Hulst en M. Moortgat (eds.) Lexical Grammar. Dordrecht, 1-48. Ook als INLWP 1.
- Jackendoff, R.
(1975) Morphological and semantic regularities in the Lexicon. Language 51, 639-71.
- Malkiel, Y.
(1978) Derivational Categories. In: J. Greenberg (ed.), Universals of Human Language. Stanford 1978, 125-151.
- Marchand, H.
(1969) The Categories and Types of Present-day English Word-Formation. München.
- Marle, J. van
(1979) Over affixvolgorde: enkele observaties. In: T. Hoekstra en H. v.d. Hulst, (1979), 121-129.
- Matthews, P.H.
(1974) Morphology. Cambridge.
- Nieuwborg, E.R.
(1969) Retrograde woordenboek van de Nederlandse taal. Antwerpen.
- Schultink, H.
(1962) De morfologische valentie van het ongelede adjectief in modern Nederlands. Den Haag.
(1977a) Nederlandse affixen en hun boundaries. Spektator 6, 472-6. Ook in Booij (ed.) (1979).
(1977b) Over de accentuering van afgeleide woorden in het Nederlands. In: H. Heestermans (red.), Opstellen door vrienden en vakgenoten aangeboden aan dr. C.H.A. Kruyskamp. Den Haag 1977, 180-9. Ook in Booij (ed.) (1979).
(1978) Reacties op 'stress clash'. Spektator 8, 195-208.
(1979) Combinaties van affixen binnen woorden, in het bijzonder in het Nederlands. In: T. Hoekstra en H. v.d. Hulst (eds.)

- Siegel, D.
(1974) Topics in English Morphology. MIT diss.
(1976) The Adjacency Condition and the Theory of Morphology. Ms.
- Smith, N.
(1976) -Aar. Leuvense Bijdragen 65, 485-496.
- Van Dale's Groot Woordenboek der Nederlandse Taal. 10e druk.
- Vries, J.W.
(1975) Lexicale morfologie van het werkwoord in modern Nederlands.
Leiden.
- Zwarts, F.
(1975) -Aar, -arij, -sel en -te. TABU 6, 9-23. Ook in Booij (ed)
(1979).
- De Vooy, C.G.N.
(1960) Nederlandse Spraakkunst. Groningen.
- Allen, R.
(1978) Morphological Investigations. din. Connecticut.
- Dell, F. & E. Selkirk,
(1980) On a morphologically Governed Vowel Alternation in French.
In: S. Keyser (ed.), Recent Transformational Studies in European
Languages. MIT.
- Pannekeet, J.
(1979) Woordvorming in het hedendaagse Westfries. Amsterdam.